UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

XV. De fructuum beneficii restitutione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-62953

Visual Library

ventus à divinis ſuſpenſionis ſententias ipſo facto promulgamus. Romæ Cal. April. 1568.

Clemens VII.

Conſenſus qui præſtari debet in beneficiorum reſignationibus, quo pacto notetur & computetur in libris Cameræ Apoſtolicæ.

CAP. IV.

SAnctiſſimus in Chriſto pater & D. N. D. Clemens divina providentia Papa VII. Conſtitutionem ſuam de conſenſibus in Cancellaria vel Camera Apoſtolica extunc de cætero præſtandis quoad materias Franciæ infra tres menſes, in aliis verò infra quindecim dies à die extenſionis eorundem conſenſuum computandos in libris ſolitis & authenticis annotandos, ad obviandum fraudibus, quæ in retardatione annotationis conſenſuum hujuſmodi committebantur, nuper editam declarando, voluit quòd dicta tempora non à die extenſionis conſenſuum in dictis libris, cùm ipſa conſtitutio ſic nihil operaretur, necper eam dictis fraudibus in aliquo obviaretur, ſed à die præſtationis eorundem conſenſuum intelligi debeant. Et quoniam nonnunquam præſtantur conſenſus ſuper ſupplicationibus nondum ad regiſtrum miſſis, ſeu adhuc penes Datarium ſuum exiſtentibus, & notarii non poſſunt tales conſenſus in dictis libris annotare, niſi videant hujuſmodi ſupplicationes regiſtratas ſeu expeditas, & ſæpe labuntur dicta tempora antequam ipſæ ſupplicationes ad regiſtrum mittantur ſeu expediantur, voluit & declaravit, quòd tunc & eo caſu dicta tempora à die quo Datarius hujuſmodi ſupplicationes ad regiſtrum vel ſummiſtam miſerit, computari debeant, diem autem miſſionis hujuſmodi de cætero annotabit Datarius pro tempore in calce ſupplicationum conſenſum aliquem requirentium, per hæc verba videlicet: *Miſſa die tali N. Datarius.* quæ verba voluit ad plenam probationem miſſionis prædictæ ſufficere. Præterea voluit, quòd notarii de talibus conſenſibus rogati in annotatione illarum in dictis libris facienda teneantur de die miſſionis hujuſmodi, ſicut de data ſupplicationum, expreſſam mentionem facere, ut die præſtationis conſenſuum, & die miſſionis ſupplicationum hujuſmodi ſimul junctis, ex illorum inſpectione evidenter appareant ipſi conſenſus infra tempora prædicta in dictis libris annotati: & notarii requiſiti de cætero ad ponendum aliquos conſenſus in libris prædictis, ſi ex inſpectione dierum præſtationis conſenſuum ac miſſionis ſupplicationum, viderint dicta tempora ad annotandum conſenſus, ut præfertur, præfixa eſſe lapſa, conſenſus tales in dictis libris annotare nullatenus præſumant, ſub pœnis in dicta priori conſtitutione contentis. Et nihilominus annotatio de illis ſic extra tempora prædicta pro tempore facta, ipſique conſenſus ſic annotati, viribus omninò careant, nulliusque ſint roboris vel momenti. Narrativa quoque per verbum Hodie vel Nuper, in literis Apoſtolicis ſuper materiis, ad quarum expeditionem conſenſus aliquis requiritur pro tempore expeditis poſita, contra præmiſſa minimè attendi debeat, nec aliquem effectum operetur.

Pius Quartus.

Beneficiorum fraudulentæ permutationes prohibentur.

CAP. V.

SAnctiſſimus in Chriſto Pater & Dominus noſter, Dominus Pius divina providentia Papa IV. ad cujus aures pervenit, nonnullos beneficia Eccleſiaſtica per eos obtenta, in amicorum aut aliàs ſibi gratarum perſonarum favorem, etiam in ordinariorum illorum collatorum manibus, contra juris diſpoſitionem, reſignare cupientes, certam fictæ permutationis formam excogitaſſe, per quam ſe beneficia hujuſmodi ex cauſa permutationis, aliàs de jure approbatæ, pro quodam imaginario nec uſquam reperibili beneficio (quod beneficium de Pertica, ſeu alio nomine vocant) illud per ſupplicantem compermutantem ſuum obtineri aſſerentes, & nonnullis in dictis manibus reſignant, taleſque reſignationes ex cauſa prætenſæ permutationis admitti, ac de ſuis [illegible] beneficiis, tanquam per dictas reſignationes vacantibus, eiſdem fictis compermutationibus, ſeu potius [illegible] compermutantes ſibi provideri procurant, hac [illegible] via beneficia in aliorum favorem ſimoniacè [illegible]do, in ſacrorum canonum fraudem, & animarum [illegible]rum periculum.

Proinde conſiderans illud fictitium de Pertica [illegible] aliàs nuncupatum, incertum, incorporeum & [illegible] libique reperibile re vera non eſſe beneficium, [illegible] propterea veram cum eo permutationem fieri non poſſe (tametſi non deſint qui ſubtili potius quàm [illegible] cinatione contrarium pertinaciter aſſeverare [illegible] ac propterea Eccleſiam ſanctam curæ ſuæ divinitus commiſſam hoc pravo abuſu, fraudulentoque [illegible] lubriter emundare volentes, hac perpetuò valitura conſtitutione prohibuit, ne quis de cætero tales permutationes ſimulatas facere, neque beneficium de Pertica aut aliud hujuſmodi fingere, neve locorum [illegible] ſeu quivis alii reſignationem alicujus beneficii ex cauſa prætenſæ permutationis cum beneficio de Pertica hujuſmodi, ſeu quovis alio quocunque nomine [illegible] & in fraudem nominato factæ, vel faciendæ, [illegible] meram fraudem ſapientem, tanquam verè & [illegible] in favorem alterius factam, ac propterea [illegible] admittere præſumant. Decernentes omnes & ſingulas beneficiorum reſignationes, prætextu permutationis hujuſmodi, eorumque ſubſecutas admiſſiones & proviſiones, & alias diſpoſitiones, quavis etiam Apoſtolica auctoritate faciendas, nullas & irritas, nulliuſque ſint roboris vel momenti, irritum quoque & inane, [illegible] ſuper his à quoquam quavis auctoritate ſcienter vel ignoranter contigerit attentari.

TITVLVS XV.

DE FRVCTVVM BENEFICII RESTITVTIONE.

Leo Decimus, in Concilio Lateranenſi.

Suſceptos fructus, clericus omittens dicere officium, [illegible] debet.

CAP. I.

STatuimus & ordinamus, quòd quilibet habens beneficium cum cura vel ſine cura, ſi poſt [illegible] ab obtento beneficio divinum officium [illegible] legitimo impedimento ceſſante, beneficiorum [illegible] fructus non faciat ſuos pro rata omiſſionis officii [illegible] poris, ſed eos tanquam injuſtè perceptos in fabricas eccleſiarum ejuſmodi beneficium, vel pauperum eleemoſynas erogare teneatur: ſi verò ultra dictum [illegible] ſimili negligentia contumaciter permanſerit, legitima monitione præcedente, beneficio ipſo privetur [illegible] pter officium detur beneficium. Intelligatur [illegible] officium omittere, quoad hoc quod eſt de beneficio [illegible] vari poſſe, qui per quindecim dies illud [illegible] dixerit, Deo tamen ultra præmiſſa debitis [illegible] dituri rationem. Quæ pœna in habentibus [illegible] reiterabilis totiens ſit, quotiens contra fecerit [illegible] catur.

Pius Quintus.

Fructuum amiſſio ob neglectas horas canonicas [illegible] prætermiſſi officii perpenditur.

CAP. II.

EX proximo Lateranenſi Concilio a pia & ſalubris ſanctio emanavit, ut quicunque habens beneficium Eccleſiaſticum, cum cura & ſine cura, ſi poſt ſex menſes, quàm illud obtinuerit, divinum officium, legitimo ceſſante impedimento, non dixerit, beneficiorum ſuorum fructus, pro rata omiſſionis officii & temporis, ſuos non faciat, ſed eos tanquam injuſtè perceptos in fabricas ipſorum beneficiorum vel pauperum eleemoſynas erogare teneatur. Verumtamen multorum animi ſuſpenſione tenentur, cujuſmodi ratæ prædictæ ratio ſit habenda. Nos huic rei evidentius atque expreſſius providere volentes, ſtatuimus, ut qui horas omnes canonicas uno vel pluribus diebus intermiſerit, omnes beneficii ſeu beneficiorum ſuorum fructus, qui illi vel illis diebus reſponderent, ſi quotidie dividerentur: qui verò matutinum tantùm, dimidiam: qui cæteras omnes horas, aliam dimidiam: qui harum ſingulas, ſextam partem fructuum ejuſdem diei amittat: tametſi aliquis choro addictus non recitans omnibus horis canonicis cum aliis præſens adſit, fructusque & diſtributiones fortè aliter aſſignatas, ſola præſentia juxta ſtatuta, conſuetudinem, fundationem, vel aliàs ſibi lucrifeciſſe prætendat. Is etiam præter fructuum & diſtributionum amiſſionem. Item ille, qui primis ſex menſibus officium non dixerit, niſi legitimum impedimentum ipſum excuſaverit, grave peccatum intelligat admiſiſſe. Declarantes præſtimonia, præſtimoniales portiones, & qualiacunq; beneficia, etiam nullum omninò ſervitium habentia, obtinentes, cum prædictis pariter contineri. At quicunque penſionem, fructus aut alias res eccleſiaſticas ut clericus percipit, cum modo prædicto ad dicendum officium parvum beatæ Mariæ virginis decernimus obligatum, & penſionum, fructuum, rerumq; ipſarum amiſſioni obnoxium. Romæ 12. Cal. Octobr. 1572.

a *Concil. Later. ſeſſ. 9. Dominicus de Soto q. 5. art. 6. lib. 10. hoc decretum prudenter interpretatur. Menochius verò de arbitr. jud. cent. 5. caſ. 429. certis mediis hanc pœnam minuere contendit.*

Iulius Tertius.

Tempore obitus, beneficii fructus tranſeunt ad ſucceſſores, non ad hæredes.

CAP. III.

NOſtræ intentionis nunquam fuit, quòd quivis quorumcunque beneficiorum a, etiam Epiſcoporum, Archiepiſcoporum, Patriarcharum & aliorum Prælatorum, etiam Cardinalium, ubilibet, etiam in Romana Curia, aut diſtrictu, pro tempore decedentium, ſive ex teſtamento, per ipſos beneficiatos etiam vigore facultatum quarumcunq; eis in ſpecie vel in genere, etiam prætextu quorumcunq; capitulorum, ac ſtatutorum, & ordinationum, etiam noſtrorum, ſub quibuſvis tenoribus & formis, ac aliàs quomodolibet conceſſorum condito, ſive ab inteſtato hæredes, fructus, &c. ac pecunias, & res alias per ipſos ſic defunctos beneficiatos, etiam Epiſcopos, Archiepiſcopos, Patriarchas, & alios Prælatos ac Cardinales ante eorum obitum non exactos, etiamſi pro tempore ante obitum hujuſmodi decurſo debeantur, ac eorum ſolutionis dies beneficiatis & Cardinalibus viventibus advenerit, & per ipſos beneficiatos & Cardinales non ſteterit quò minùs illos exegerint, quin imò omnem pro illorum exactione neceſſariam diligentiam, etiam judicialiter agendo fecerint, quoquo modo exigere, aut etiam ſponte oblatos percipere.

a *Vacantium beneficiorum fructus debent converti in Eccleſiæ utilitatem, vel reſervari futuro ſucceſſori. text. in c. quia ſæpe. de elect. in 6. c. ſi propter. de reſcript. eod. lib.*

F I N I S.

SEPTIMI DECRETALIUM
LIBER SECUNDUS.

TITULUS I.
DE FORO COMPETENTI ET JURISDICTIONIS ORDINARIAE POTESTATE.

MARTINUS QUINTUS.

Laicis in clericos nulla poteſtas, & ideò Eccleſiaſticorum cauſæ in foro juriſdictionis ordinariæ debent decidi.

CAPUT I.

AD reprimendas inſolentias tranſgreſſorum, eorumque præſumptionem refrenandam, ſi nervus Eccleſiaſticæ diſciplinæ lenteſcat, eorum voluntas proclivior ſit ad peccandum, & exemplum impunitatis periculoſius in alios derivatur. Propter quod ad præſidentis officium pertinet, ſic debitam executionem adhibere juſtitiæ, quòd commiſſa jam puniat, & committendorum in poſterum audaciam interdicat. Sanè, ſicut diſplicenter accepimus, nonnulli diverſorum regnorum & terrarum judices, aliiq; officiales laici, & laicales perſonæ, juriſdictionem in temporalibus exercentes, exerceriq; facientes, non attendentes, quòd laicis in clericos & Eccleſiaſticas perſonas, & illo-